

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประเมินการบำบัดรักษาผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดของ ศูนย์แสงอรุณ ตำบลแม่สี อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นางสาวเกศณีย์ เทพปัญญา

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.ดร.วินัส ฤกษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.วัชรวิ พฤทธิกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มี 3 วัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาโครงสร้างการดำเนินงานบำบัดรักษา พิ้นฟูและติดตามผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดของศูนย์แสงอรุณ 2) เพื่อศึกษาค่าใช้จ่าย และผลได้ในการบำบัดรักษาผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดของศูนย์แสงอรุณ และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการบำบัด จำนวน 85 คน ครอบครัวผู้เข้ารับการบำบัด จำนวน 85 คน และผู้ให้การบำบัด หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์แสงอรุณ จำนวน 10 คน

ผลการศึกษาพบว่า ศูนย์แสงอรุณ มีโครงสร้างการดำเนินงาน 3 ส่วน ได้แก่ (1) ฝ่ายบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ และติดตามผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด ซึ่งมีกระบวนการขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน (120 วัน) ได้แก่ ขั้นตอนหาและคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัด ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นตอนพิชยา ขั้นฟื้นฟูสมรรถภาพ และขั้นติดตาม ประเมินผลหลังการบำบัด (2) ด้านบริหารจัดการ และ (3) ศูนย์เกษตรพอเพียงเพื่อการดูแลองค์กร ทั้งนี้ ศูนย์แสงอรุณเริ่มให้การบำบัดรักษา ตั้งแต่ปี 2550 จนถึงปัจจุบัน มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษาทั้งสิ้น 289 คน มีผู้ผ่านการบำบัดและกลับคืนสู่ชุมชน จำนวน 278 คน โดยในปีงบประมาณ 2553 มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษา 85 คน

ในปีงบประมาณ 2553 ศูนย์แสงอรุณมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งสิ้น 920,000 บาท แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุน ร้อยละ 26.53 และค่าดำเนินการ ร้อยละ 97.01 ซึ่งคิดเป็นต้นทุนเฉลี่ย 10,823.53 บาท/คน ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 2,891.77 บาท/คน และต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 7,951.76 บาท/คน

ผลการศึกษาผลได้จากการบำบัดรักษาผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดของศูนย์แสงอรุณ เมื่อเทียบกับ การบำบัดแบบจิต- สังคมบำบัด และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพแบบค่ายบำบัด พบว่า ศูนย์แสงอรุณมีค่าใช้จ่ายสูงเป็นอันดับสอง สำหรับการเปรียบเทียบร้อยละของการกลับไปเสพหรือ ติดยาของผู้ที่ผ่านการบำบัด พบว่า การบำบัดโดยศูนย์แสงอรุณ มีร้อยละของการกลับไปเสพหรือ ติดยาที่น้อยที่สุด

ด้านความพึงพอใจของผู้เข้ารับการบำบัด ครอบครัวผู้เข้ารับการบำบัด และผู้ให้การบำบัด หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์แสงอรุณ พบว่า ในภาพรวมทุกกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในลำดับ 1-3 ด้าน เจ้าหน้าที่/อาสาสมัคร ด้านรูปแบบวิธีการบำบัด และด้านสาธารณูปโภค/สถานที่และด้านอาหาร และเครื่องดื่ม ส่วนด้านการดูแลภายหลังการบำบัดฟื้นฟู ผู้เข้ารับการบำบัด มีความพึงพอใจใน ลำดับที่ 4 ด้านความเชื่อมั่นต่อศูนย์แสงอรุณ ครอบครัวหรือญาติมีความพึงพอใจในลำดับที่ 4 ด้าน ความพร้อมของผู้เข้ารับการบำบัด และด้านค่าใช้จ่าย เจ้าหน้าที่ศูนย์แสงอรุณ มีความพึงพอใจใน ลำดับ 4 และ 5 ตามลำดับ

241264

Independent Study Title Evaluation for Drug Addict in Sang-aroon Center,
Maehee Sub-district, Pai District, Mae Hong Son Province

Author Miss Ketsanee Theppanya

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof.Dr.Venus Reuechai   Advisor

Assoc.Prof.Watcharee Prugsiganont   Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this study are : 1) to understand the operational structure of Sang-aroon Center in carrying out its drug addicts rehabilitation and follow-up activities, 2) to examine costs outcomes of the center's drug addicts rehabilitation operation, and 3) to assess the satisfaction of people in the parties involved with drug addiction treatments and rehabilitation programs including 85 drug addicts, 85 family members of the drug addicts, and 10 therapists or workers at Sang-aroon Center.

One the operational structure this study found that Sang-aroon Center is divided into three working components. The first component is the treatments and rehabilitation of the drug users or drug addicts division which carries out a five-stage (120 day) session for each case starting from identification and screening of drug users/addicts to enter the treatment programs, preparation, detoxification, rehabilitation, to the stage of follow-up and post-treatment evaluation. The second component is dealing with management and administration. The third component is the "Sufficiency Agriculture Center" for organizational concerns. The Sang-aroon Center has been in operation since 2007 offering treatments to an accumulated number of 289 drug

In 2010 budget year, Sang-aroon Center incurred a total operational cost of 920,000 baht distinguishable into 26.53% as investment expense and 97.01% as program running expenses. In term of cost per patient the center spent 10,823.53 baht for each patient including 2,891.77 baht as fixed cost and 7,951.76 baht as variable cost

In comparison with other treatment and rehabilitation approaches like Matrix model and rehabilitation camp programs, the programs at Sang-aroon Center came second in terms of high expenditure. However the percentage of relapse of Sang-aroon's programs was the lowest compared to other alternatives.

The assessment of satisfaction revealed all three groups of samples rated their first three most satisfactory conditions/factors in the same nature. The most satisfactory aspect was center's staff and volunteers, followed by treatments and rehabilitation approaches, and facility/location and food/beverage, respectively. The fourth most satisfactory aspect in the opinion of patients was post-treatment cares and that in the thought of family members or relatives of the patients was the confidence in Sang-aroon Center. Meanwhile, the Center's personnel assigned their fourth and fifth most satisfactory factors to the readiness of treatment recipients and the expenditure, respectively